

potoček v stoječo vodo, zbrali so se, kakor v jeseni, selilni ribji sokoli na jednom samem pobrežnem mestu. Na polu skriti pod košatim zeliščem, okrepčavajo se v sladkosti tekoče vode. Mnogo jih je teh veselih in urnih plavalcev. A naj le pride pozna jesen, zopet bodo polnili moje mreže.

O kako prijetno bode takrat, ko se bodem zopet vozil v lahnem čolničku po bistrej vodici in po vrtečih se valčkih. To je, da sem zdaj še slaboten in mokrotne sopare bi mi še lahko škodovala. A vendar ne bode več dolgo tako trajalo in zopet se bodem radoval prijetnega življenja na vodi. Slabost po mojih udih kmalu mine in potlej pričem zopet svoje veselo delovanje v prostej naravi.

O koliko veselja me čaka! Za vse to se mi je zahvaliti dobrotljivemu Bogu v nebesih! O ti predobri moj oče v nebesih, kako bi se ti vredno zahvalil, da si mi dal zopet ljubo zdravje in mi povrnil novih moči! Ne dopusti, da bi zamrlo v meni hrepenenje po čednostih in lepih lastnostih. Zboljšanje mojega mladega življenja mi bodi vedno pred očmi! Kadar pa dozorim za nebeško žetev, potlej o blagor mi, ako ti morem predložiti dobra dela v zahvalni dar za moje ozdravljenje in za vse tvoje dobrote; kako srečen bodem, ako mi zadoni tvoja milostiva beseda: novinec na polji srečnih, dosegel si namen svojega podaljšanega življenja! O prelepa nada! Vodi me tedaj oče vsih bitij, vodi me po pravem potu, po katerem hoděč postanem v resnici boljši ter samo dobra dela izvršujem!¹⁴

April, trobentica in mali zimzelen.

(Obraz iz narave.)

Če vetrastemu aprilu le trohico verujem, naj se zovem vse svoje žive dni „aprilov bedák.“ Ali je kateri izmed dvanajsterih mesecev tako zvít in hudoben kakor april? Vsaj ga je sama laž, prekanjenost in škodljivost!

April je tat; dostikrat ukrade mesecu maju najlepše dneve. Brezvesten zapravljivec in slepár je; od svojega naslednika si navadno izposodi blisek in grom ter mu vrne zató polno snega in ledú. April je nestanovitnež vseh nestanovitnežev; zdaj poletje mesto pomladi, zdaj zopet zima mesto pomladi, opóludne zelen in kmalu potem bel; april je lažnjiv vremenski prorok, ki večkrat obljubi lepo in rožnato jutro, a prinese nam često le dežja in blata; on je vetrova igrača, zdaj je dobrovoljen in gorák, zdaj zopet čmeren in mrzel, kakor ga ravno napihne veter; april je prevzetan baháč, sam nečimern, dela še druge, da so ošabni; ubozega ratarja pogostoma našémi z mnogovrstnimi redovi, zvezdicami in križci, to se zna, da s sneženimi.

Pri vsem tem si pa še celó misli, da je Bog si ga vedi kak imenitnež, ker si samo lepa in plemenita imena prilastuje.

Zove se „april.“ Kaj ne, to se glasi prav visoko in plemenito? To ime pride od latinske besede „aperire,“ ki pomeni „odpreti.“ Nó, res nam odprè marsikak popek, a kaj nam še odprè ta cigán? — Meh, poln samih mrzlih vetrov, ali pa vrečo, polno sneženih kôsmov. Zato se mu pa prav lepo zahvalimo, — s tacim nas je užé zima bogato preskrbela. Gospodje pratikarji ga imenujejo tudi „mali traven.“ A to je ravno takó, kakor da bi se mu posmehovali; kajti kolikokrat je ravno narobe, ker pokonča travnate kali in druge rastline, da le z velicim trudom komaj popravimo njegov pregrešek.

Naj si bode temu užé kakor koli, to stojí, da je april hudomušen, zvít, čmeren, hudoben, drzovit, trmast, škodoželjen in maščevalen mesec. Jaz bi ga kar pahníl iz pratike, ako bi nam v teku svojega življenja ne prinesel lepih rudečih piruhov in bi poleg svojih napák ne imel tudi marsikaj dobrega in prijetnega na sebi. Vsaka reč ima dvojno stran: žalostno in veselo; tako tudi april.

Večkrat se nam dela prijaznega in milega, posebno kadar je dobre volje. Solnce pusti sejati, da nam je vroče kakor bi bilo po leti; vabi nas vèn iz hiše na trato, katero je oblekel v zeleno obleko; drevesa posuje z belim cvetjem in vzdrami vesele ptičice, da nam pojó mične pesnice. Vse to radi sprejmemo od njega in mu smo tudi hvaležni za te lepe darove. Zatorej si hočemo denes poviti venček iz cvetic, ki nam jih je prinesel april. A posebno si hočemo ogledati dva njegovih ljubljencev, ki sta: trobentica in mali zimzélen.

Tam pod hribeem, kjer se razprostira písana livada, kjer izpod skalce žubori potoček, veselo skakljajoč med cveticami, tam je domovje naše trobentice. In ko zadehtí po naravi vonjava vesele pomladi, ko se veličastno vozi po obnebjí rumeno solnce, takrat priskačejo veseli otroci tjà na zeleno trato in prične se rajanje in nedolžno veselje. Zdajci se začnó slabi časi za trobentice. Vsaka ročica stega po njih in — oh! — glavca za glavco pada. A pridejo tudi vesele ure za naše trobentice; med rudečimi ustnami veselih otrok kažejo svoje lastnosti. Mladi umetelniki se kaj dobro obnašajo s trobenticami. To vam je pisk in vrisk! Vsak poskuša privabiti iz trobentic mične glasove, — vsak bi bil rad izurjen umetelnik! A marsikateremu nij sreča mila, in trobentica mu ne dá glasú, naj se še tako napenja. Trobentica nam oznanuje zmago pomladi — in zató jo z veseljem pozdravlja naše okó. To je njena notranja lepota. A tudi njena zunanost je lepa. Na mehkej, zelenej postelji lepo narezljanih listov sloní mična glavca, ki jo nosí tenko stebelce. Na zlatorumeni venčič prileté pridne bučelice srkat óno sladko rôso, s katero je trobentico napojilo pomladnje jutro. Tako daje trobentica tudi hranilnega sóka nežnim živalcam. A še drugih sladkosti hrani v sebi trobentica. Nje prijetno dišečo cvetje se rabi za čaj, dobro in zdravo pijačo. Tako ima trobentica mnogo mičnega in koristnega na sebi in lahko se ponaša pomlad s tako preljubo hčerko. A naša trobentica ima tudi mnogo bratcev in sestríc, ki so pa raztreseni po celem svetu. Nekateri se ukradejo celó v gosposki vrt in se kaj radi zvržejo. Drugi se umaknejo iz nizke doline na visoke gore in pečine, kjer le pogorskim srnicam kažó svoje neizmerno lepo dišeče čvetove. Taka cvetica je naš „kranjski jaglec.“

A zdaj si oglejmo še drugo cvetko, ki se imenuje: mali zimzélen.

Ko je užé vse rastlinstvo padlo pod koso neusmiljene zime, ko je hrib in plan pokrit z belim snegom, — tedaj gleda še mali zimzélen s svojimi svetlimi peresci milo iz snega, kakor da bi obžaloval potrta drevesa, priče svojega rojstva in nežne cvetice sestrice svoje. In kaj bi tudi ne tugoval? Ista rosa je vse napajala, isti solnčí žarki so vse okrepčavali, a zdaj je zapuščen, — brez továriša mora životariti! — Nam pa je zeleni zimzélen v ostrej zimi porok pomladi, sladko tolažilo, da ne obupamo, ampak potrpežljivo preživimo žalostne dneve z veselo nado, da izpod snega vstane nova prerojena pomlad.

— In ko se res pri pomladnem klicu vzbudi narava v novejši krasoti, — nam mali zimzelen poplača upanje in vsadi novo življenje v naša srca, kakor zelena oljkina vejica, ki jo je prinesel golobček Noetu v barko. V zelenem gozdu med grmovjem prebiva mali zimzelen. A od tú se preseli tudi v najlepše vrtove. To je res nežna cvetlica — pravi kinč gozdom in lepota vrtovom. Tenko stebelce obdajajo svetlozeleni listi; lepi višnjavi cvet pa tiči za kakim listom, ki mu je zavetje pred ostrimi vetrovi. Kako lepo je, kadar gledajo iz temnozelenih trav krasne višnjave oči zimzelena! — A ne le zunanost, ampak tudi notranost te cvetice se je prikupila človeku. Kaj nam govori ta cvetlica? Oj sladka tolažba nam je zimzelen, katerega zeleno, uponosno barvo ne vzame zima; zimzelen nam vliva sladek čut v srca — čut upanja. Kolikokrat nam ugrabi zlobna smrt druzega sorodnika, milega prijatelja ali znanca — kako tužno plaka srce po ljubljenejši osebi, a zastoj jo išče solzno oko po širnem svetu, nikdar več se ne vrne! Žalostna resnica! Ali bo pa res tako na veke? Ne! — Mali zimzelen nam je porok, da ne! Kajti kakor zimzelen, okinčan spomladi z novo obleko, radostno v roke sega tovarišem in sesticam, ki so se v novejši krasoti po pomladnjem klicu izbudili iz zimskega spanja, takó se bomo tudi mi sošli s prijatelji in znanci v bliščobi in veličastvu, kadar zapustimo to solzno dolino in se preselimo tja, kjer je naša prava domovina.

D. Majarón.

Razne stvari.

Drobtine.

Umrl je 10. dne pretečenega meseca po vseh slovenskih pokrajinah vsaj po imenu dobro znani gospod

Ivan Tušek,

bivši profesor na Ljubljanskej gimnaziji in vrl pisatelj slovenski. Kdor le količkaj pozná novejšo slovensko literaturo, posebno kar se tiče prirodo-pisja in naravoslovja, ta pozná tudi „Tuškovo“ imé. Tu naj oménimo posebno dve knjige, ki se nahajate največ po rokah naše slovenske mladine. Ti dve knjigi sta: „Štirje letni časi“ in „Prirodopis rastlinstva s podobami.“ Gosp. Ivan Tušek ima neprecenljive zasluge v našem domačem

slovstvu in njegovo imé ostane v vednem spominu slovenskega národa. Bog mu daj večni mir in pokoj, in večna luč mu naj sveti!

Kratkočasnice.

* Oče: Povej mi Jarnejček, ali si že slišal v šoli, koliko Dekagramov ima Kilogram? Jarnejček: Kilo-gram ima sto Dekagramov. Oče: Koliko Dekagramov je potem takem Kilogram soli? — Jarnejček: Tega pa še ne vem, oče; ker nam gosp. učitelj nove mere za sol še niso povedali.

* Berač: Prosim, gospod, da bi mi dali kaj vbogajme! — Gospod: Nemam drobiža. — Berač: Nu, pa izmenite debeli denar, ali ne veste, da je človeku treba imeti zmirom drobiža.